

TER INFORMATIE

BELEIDSNOTITIE WET ZORG EN DWANG

Z4JOE KIEST VOOR VRIJWILLIGE ZORG

17 september 2021

Wet zorg en dwang Z4joe	Datum vastgesteld: 28 november 2021	Bladzijde 1 van 53
Versie 1, 17 september 2021	Evaluatie: gepland voor 23 oktober 2022	Auteur: Z4joe

Inhoud

1.	Inleiding: een gelukkig leven	4
	<i>Leven in vrijheid</i>	<i>4</i>
	<i>Laatste redmiddel</i>	<i>5</i>
	<i>De cliëntvertrouwenspersoon (CVP)</i>	<i>5</i>
2.	Inhoud Wet Zorg en Dwang.....	6
	<i>Voor wie is de wet van toepassing?.....</i>	<i>6</i>
	<i>Wat is het verschil tussen Wzd en de BOPZ?</i>	<i>6</i>
	<i>De rechten van de cliënt.....</i>	<i>7</i>
	<i>Waar is de Wzd van toepassing?</i>	<i>7</i>
	<i>Wzd of Wvvgz?</i>	<i>8</i>
	<i>Zorgplan bij Z4joe.....</i>	<i>8</i>
	<i>De Wzd regelt de zorgplan cyclus</i>	<i>9</i>
3.	Het voorkomen van onvrijwillige zorg	9
	<i>Z4joe kiest voor sociaal responsief begeleiden.....</i>	<i>9</i>
	<i>Dit is onvrijwillige zorg</i>	<i>10</i>
	<i>Wat is verzet?.....</i>	<i>11</i>
	<i>Wilsbekwaam of wilsonbekwaam ter zake</i>	<i>12</i>
	<i>De eerste vertegenwoordiger van de cliënt.....</i>	<i>12</i>
	<i>Goed vertegenwoordiger schap kijkt verder.....</i>	<i>13</i>
	<i>Groeien binnen grenzen</i>	<i>14</i>
	<i>Wat is ernstig nadeel?</i>	<i>14</i>
	<i>De 9 categorieën van onvrijwillige zorg.....</i>	<i>15</i>
	<i>Wat betekent dit voor medewerkers?</i>	<i>15</i>
	<i>Wanneer volgen we het Wzd-stappenplan?.....</i>	<i>16</i>
	<i>Huisregels.....</i>	<i>16</i>

Wet zorg en dwang Z4joe	Datum vastgesteld: 28 november 2021	Bladzijde 2 van 53
Versie 1, 17 september 2021	Evaluatie: gepland voor 23 oktober 2022	Auteur: Z4joe

	<i>Onvrijwillige zorg in onvoorziene of noodsituaties</i>	17
	<i>Randvoorwaarden voor het toepassen van onvrijwillige zorg</i>	17
	<i>Risico-inschatting</i>	18
	<i>Deskundige zorgverleners</i>	18
	<i>Beschrijving extra randvoorwaarden</i>	19
4.	Het stappenplan	23
	<i>Op zoek naar vrijwillige alternatieven (art. 9 Wzd)</i>	24
	<i>Het volgen van het stappenplan Wzd</i>	25
5.	Betrokkenen stappenplan	27
	<i>Cliënt of de (wettelijke) vertegenwoordiger</i>	27
	<i>Zorgverantwoordelijke</i>	28
	<i>Deskundige van een andere discipline</i>	28
	<i>Wzd-functionaris</i>	29
	<i>Behandelend arts</i>	29
	<i>Deskundige ‘niet bij de zorg van de cliënt betrokken’</i>	30
	<i>Externe deskundige</i>	30
	<i>Cliëntenvertrouwenspersoon Wzd</i>	31
6.	Onvrijwillige opname	32
7.	Klachtenregeling Wzd	32
	<i>Wat doet een externe klachtencommissie Wzd?</i>	32
	<i>Op welke klachten is deze klachtenregeling van toepassing?</i>	33
8.	Bijlagen	34
	<i>Bijlage 1, begrippenlijst</i>	34
	<i>Bijlage 2: stappenplan Wzd</i>	40
	<i>Bijlage 3: Wzd casuschecker</i>	41
	<i>Bijlage 4: Bespreekpunten bij het inzetten van onvrijwillige zorg</i>	42
	<i>Bijlage 5: Implementatieplan Wzd Z4joe</i>	43

Wet zorg en dwang Z4joe	Datum vastgesteld: 28 november 2021	Bladzijde 3 van 53
Versie 1, 17 september 2021	Evaluatie: gepland voor 23 oktober 2022	Auteur: Z4joe

<i>Bijlage 6: Zorgvisie Z4joe (samenvatting).....</i>	<i>46</i>
<i>Bijlage 7: Rollen binnen de Wzd en CVP.....</i>	<i>50</i>
<i>Bijlage 8: Cliëntvertrouwenspersoon bij een klacht over de Wzd.....</i>	<i>51</i>

1. Inleiding: een gelukkig leven

Leven in vrijheid

Z4joe erkent dat ieder mens het recht heeft om in vrijheid te leven en eigen keuzes te maken. Dat geldt ook voor mensen met een verstandelijke beperking. Ze hebben weliswaar zorg en ondersteuning nodig in hun leven, maar dat is bij voorkeur de zorg waar ze zelf mee instemmen. Bv. zelf beslissen waar je woont, waar je werkt, hoe je dag eruit ziet en naar welke muziek je luistert. Daar maken de **cliënt** en zorgverlener samen afspraken over. Samen werken ze aan een gelukkig leven!

De wzd is van toepassing op mensen met een dementie en mensen met een verstandelijke beperking in een bepaalde situatie. In dit beleidsstuk wordt vooralsnog uitgegaan van mensen met een verstandelijke beperking, de doelgroep van Z4joe. Daar waar er ook sprake kan zijn van dementie bij de doelgroep van Z4joe geldt dat impliciet.

Z4joe kiest voor vrijwillige zorg!

De Wet zorg en dwang (Wzd) gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dit betekent dat zorg voor mensen met een psychogeriatrische aandoening (bijvoorbeeld dementie) en mensen met een verstandelijke beperking op vrijwillige basis plaatsvindt, tenzij het vanwege een **ernstig nadeel**, niet kan. Altijd moet eerst geprobeerd worden de situatie met vrijwillige zorg (= met instemming of zonder verzet van de cliënt) op te lossen. Pas als dat niet mogelijk is, mag onvrijwillige zorg worden toegepast.

Dat is ook het uitgangspunt van Z4joe. Z4joe kiest bewust voor vrijwillige zorg!

Dat houdt in dat er altijd gekozen wordt voor het gesprek met elkaar om er samen uit te komen. Geen onvrijwillige zorg! De ervaring leert dat dat in de meeste gevallen lukt. Daar waar het anders loopt wordt altijd de afweging gedaan wat dat voor betrokkenen betekent. Z4joe kiest hierbij bv. voor de methode helpend begrenzen¹, waarin het bieden van helpende grenzen juist onderdeel is van het zorgplan en het voorkomen van escalaties. Die aanpak is gericht op vrijwillige zorg en het voorkomen van onvrijwillige zorg!

¹ F. Morisse, CCE 2019, de kunst van het helpend begrenzen

Voor de volledige versie kunt u contact opnemen met Z4joe.